

в одобрен
в гор. селен

За г. Главн. Инженеръ
авторъ Ирина

П Р А В И Л Н И КЪ
за Народния паркъ "Витоша" и включенитѣ въ него бранища.

I. Предметъ на народния паркъ и на браницата.

§ 1. Съгласно Закона за защита на родната природа, обнародванъ въ Държавенъ вестникъ, бр. 59 отъ 16.III.1936 год., поставя се подъ негова защита и разпоредби Народния паркъ "Витоша", заедно съ включенитѣ въ него бранища, обявени за строго охранителни съ постановления на Министерството на народното стопанство № № 15422 отъ 27.X.1934 г. и 16362 отъ 1.X.1935 г., публикувани въ Д.В., бр.бр. 178/1934 г. и 226/1935 г. Границитѣ на народния паркъ "Витоша" и на браницата сж следнитѣ:

A. За народния паркъ Витоша.

Отъ в. Черни връхъ въ северозападна посока по права линия до в. Самара; по билото въ югозападна посока до м. Тритѣ камъка; въ западна посока по билото до в. Селимица и по сщщото било въ северозападна посока до в. Яслитѣ; въ северозападна посока по билото до в. Острець; въ западна посока по сщщото било до в. Острица; въ северна посока покрай смърчовата гора до цхтеката, водяща отъ х. Селимица за х. Фонфонъ; въ северна посока до кота 1669 /Трендафила/; въ сщщата посока по билото до Владайски Църни връхъ; въ северна посока презъ м. Владайския конярникъ и по седловината до р. Златни мостови въ м. Пазарището; въ северна посока до к. 1430 /Юрушки гробъ/; по рударската вада и цхтя за с. Владая въ северозападна посока, по цхтя до ливадитѣ на Ст. Георгиевъ и др. отъ с. Владая, въ северна посока и по цхтя водящъ за м. Герена до кота 1209 /Герена/; въ източна посока по цхтя и хребета до м. Лобитѣкъ камъкъ; въ северна посока покрай долния край на ливадитѣ на Н.Г. Кировъ, Г. Богдановъ и Бр. Стамболийски отъ с. Бояна, които ливади се включватъ въ парка, въ източна посока по билото покрай хижа Момина скала, презъ Боянската рѣка, презъ скалитѣ Свиньовитѣ, правна посока покрай Боянската общинска гора, презъ водопровода до началото на Серевъ долъ; въ югоизточна посока покрай долния край на в. Кикешъ, въ югозападна посока около 100 м., въ източна посока, презъ стѣпаловиднитѣ скали подъ кота 1410, презъ Драгалевската рѣка, въ северозточна посока на долния край на изкуственитѣ култури и на шосето с. Драгалевци - хижа Алеко; по сщщото шосе презъ м.м. Надъ курията, Посранъ камъкъ и Торището, до м. Писанъ камъкъ; въ южна посока по Янколовския цхтъ въ Янчевска рѣка, възъ рѣката до м. Станциитѣ; въ права посока до в. Мочище; покрай буковата гора въ югозападна и въ южна посока, презъ м. Яворово присое, въ източна и югоизточна посока покрай вглолистната гора, презъ р. Бистрица, м. Бѣлия камъкъ, въ югоизточна посока и права хоритална линия около 1000 м. до изворитѣ на р. Плачковица; по нието на сщщата рѣка, срещу Терзийска ливада и въ южна посока

Алински валогъ до р. Желѣзница; възъ течението на р. Желѣзница до мѣстото кждето се влива въ нея Устришки долъ; въ южна посока по Загорски долъ покрай гората до в. Бѣлчова скала, по билото въ югозападна посока, презъ Сивата грамада и Сиври-кая, а следъ това въ западна посока до билото на дългата Грамада; въ северозападна посока до билото въ м. Тритѣ обора /изворитѣ на р. Струма/; въ северна посока презъ м. Гьоловетѣ и по билото до в. Черни връхъ-първата точка.

Б. За Бистришкото бранище

Отъ в. Купена /1933 м./ въ североизточна посока по билото до края на смърчовата гора; въ западна посока покрай смърчовата гора, презъ р. Бистрица, въ северозападна посока по дерето до Стамболовия яйлакъ при теодолитна т. № 37; въ западна посока по билото до триангулацияния знакъ на в. Резньовитѣ, по билото въ южна посока презъ в. Скопарника и по билото до първата точка.

В. За Торфищното бранище

Отъ м. Кадинъ мостъ въ източна посока по права линия до Хайдушкия кладенецъ; въ югозападна посока и по права линия до началото на м. Коминитѣ; въ западна посока по пътеката, водеща отъ х. Кумата за х. Алеко, по сжщата посока до втория скиорски показалецъ и въ северозападно направление до първата точка.

II. Забранени и позволени действия въ Народния паркъ "Витоша" и намиращитѣ се въ него бранища.

§ 2.- Въ Бистришкото и торфищното бранища сж забранени всѣкакви преминавания и каквито и да било действия на хора и добитъкъ.

Съ разрешение на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти - Отдѣление за горитѣ, лова и рибарството, или отъ управителя на парка, когато му сж делегирани ~~свѣ~~ права, може да се допускатъ посещения въ бранищата на лица или групи, но само съ научна целъ.

§ 3. Въ границитѣ на Народния паркъ "Витоша" се забранява:

1. Бране, скубане, изкореняване и окосяване на тревната растителность.

2. Сѣчене, чулене, изкореняване, къртене, обѣлване на цѣли дървета и пѣница или части отъ тѣхъ /кората, клонитѣ, пѣникитѣ, листата, цвѣтоветѣ, смолата, семената /или повредането имъ по какъвто и да е начинъ и съ каквито и да е срѣдства /дълбаче надписи, засичане, боядисване, заковаване гвоздеи, предмети и др./.

3. Паша на добитъкъ отъ всѣкакъвъ видъ и презъ всѣко време на годината.

4. Палене на огънь /денемъ и нощемъ/ извънъ мѣстата, опредѣлени отъ управителя на парка за народни огнища.

*Забранява се
използването на
посоки за горитѣ
въ парк. За горитѣ
по сѣвероизточна
посока на р. Струма
и др. и др.*

5. Преследване, ловене и убиване всъщности животни, а така също събиране и унищожаване яйцата на птиците и повреждане на гнездата имъ.

6. Гърмене съ огнестрелни оръжия или съ други експлозивни /бомби, ракети, патрони и др. подобни/.

7. Замърсяване на водитъ въ изворитъ, рѣкитъ и изкуственитъ басейни.

8. Водене на кучета, освенъ ако сж държани винаги на поводъ.

9. Хвърляне на съестни продукти и обвивни хартии, както и др. опаковки, освенъ въ опредѣленитъ отъ управителя на парка за тази целъ мѣста.

10. Повреждане на съществуващитъ пктица и отваряне на нови такива; ходене извънъ опредѣленитъ и по забраненитъ пктица; преминаване съ каквито и да било превозни сръдства по пктицата, опредѣлени за скѣори.

11. Повреждане или разрушаване чрезъ къртене, копане, написване, драскане или по какъвто и да било начинъ на скалнитъ образувания, намиращи се подземно и надземно въ границитъ на парка.

12. Събиране, копане, и вдигане на пѣськъ, глина, почвена покривка и др., освенъ въ случаитъ, указани въ § 4, т. 1 буква "е".

13. Повреждане по какъвто и да е начинъ на съществуващитъ държавни и др. обществени постройки, туристически хижи и пр., както и на тѣхнитъ дворове и огради.

14. Поправки на съществуващитъ частни лѣтовищни хижи, находящи се въ районитъ на защитенитъ мѣста, до отчуждаването имъ.

15. Строежи на згради, освенъ въ строителната частъ, ако иматъ общодостъпенъ и общественъ характеръ.

16. Повреждане и заличаване по какъвто и да е начинъ и съ каквито и да било сръдства на служебни надписи, табели, пктеводни знаци, телефонни линии, пейки и др., както и поставяне на такива, безъ разрешение отъ управителя на парка.

17. Всички действия, които противоречатъ на общественния моралъ, ^{на} народното здраве, и ~~природнитъ закони.~~

§ 4. Въ границитъ на парка се разрешава:

1. Съ предварително разрешение на Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти - Отдѣление за горитъ, лова и рибарството, или отъ управителя на парка, ако има делегирани права за това:

а/ Бране на нѣкои растения за научни цели въ ограниченъ размѣръ.

б/ Намаляване на вредния дивечъ, когато се размножи въ застрашителни размѣри, по предварително изработенъ и одобренъ отъ Ловния съветъ при Министерството на земедѣлието и държавнитъ имоти планъ и подъ рководството на мѣстната горска власть.

в/ Строежи на необходимими държавни згради за строго научни цели, за персонала по управлението и охраната на парка, заслони за туристи и скиори, заслони за хранилища на дивеча; строежи въ строителната част на парка на туристическите и скиорски хижи, отговарящи по устройството си на общи /казармени/ помещения за временно пребиваване, като за целта се вземе предварително мнението на Съюза за защита на родната природа и на Дирекцията на народното здраве. Границитѣ на строителната част въ парка сх: Отъ изтокъ - м. Драгалевския говедарникъ, покрай скалитѣ на в. Каменъ дѣлъ до проектираното шосе презъ парка; отъ югъ - схщото шосе до р. Боянска; отъ западъ - р. Боянска и отъ северъ - външната граница на парка /Боянска общинска гора/.

г/ Окосяване тревата въ ^{по мѣста} опредѣлени отъ управителя мѣста за добиване сѣно за храна на дивеча и добитъка на управлението на парка.

д/ Изкуствено залесяване на голитѣ мѣста и възобновяване на насажденията, по предварително изготвенъ и одобренъ планъ отъ Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти - Отдѣление за горитѣ, лова и рибарството.

е/ Събиране, копане, и вадене на камъни, пѣськъ и прѣсть за строежи на разрешени згради въ парка, като образуванитѣ ями се запълватъ.

2. Безъ прадварително разрешение на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти и мѣстната горска власть:

а/ Служебни обиколки и действия на длъжностли лица по управлението и опазването на парка презъ всѣко време.

б/ Излети и посещения по установенъ отъ управителя на парка редъ.

Съ всички видове превозни сръдства: по шосето с. Бояна - м. Бѣлата вода - м. Широка поляна - хижа Момина скала - хижа Тинтява - в. Ущитѣ - м. Куминитѣ - м. Вълча скала - първия туристически заслонъ - м. Надъ курията - Драгалевския манастиръ - с. Драгалевци.

Съ коне и ~~на~~ пеша по пхтекитѣ: хижа Планинецъ - спасителенъ домъ Мандрата - м. Кюнеца - горски домъ Боерица - хижа Кумата - в. Селимица - в. Самара - в. Черни връхъ; м. Бѣли брѣгъ - м. Златни мостове - хижа Фонфонъ - хижа Еделвайсъ - в. Острица; хижа Алеко - в. Резньоветѣ - в. Черни връхъ; хижа Тинтява - Каменото здание - м. Станцията - горски домъ Боерица.

Въ скиорскитѣ пхтища: в. Черни връхъ - в. Лъвчето - м. Стената - хижа Алеко - м. Петровъ гробъ - м. Вълчата скала - шосето за с. Драгалевци; в. Черни връхъ - в. Лъвчето - в. Сръдецъ - м. Кадинъ мостъ - Каменото здание - хижа Момина скала - м. Турския пхтъ - с. Княжево - в. Черни връхъ - в. Самара - в. Селимица - хижа Еделвайсъ - хижа Кумата - м. Кадинъ мостъ; хижа Еделвайсъ " хижа Фонфонъ.

~~и~~ Пешаците по всички съществуващи пътища и пътеки, освен тѣзи въ браницата и другитѣ мѣста, забранени отъ управителя на парка.

ЗАБЕЛЕЖКА. Управителътъ на парка, съ одобрение на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти, може да затваря пътищата да измѣни срѣдствата за пътуване и да открива нови пътища, ако това се налага.

Всички свободни пътища, мѣста за почивка, огнища и др. се означаватъ на терена съ видни знаци и надписи.

в/ Почивки и развлечения на опредѣленитѣ и означени отъ управителя на парка мѣста.

III. Режимъ въ общественитѣ хижи, които се намиратъ въ границитѣ на парка.

§ 5. Всички управителни тѣла на обществено-туристически хижы сключватъ договори за застроенитѣ и заграденитѣ площи и заплащатъ опредѣления наемъ на държавата. Освенъ това, тѣ сж длъжни: да оградятъ дворнитѣ мѣста на хижитѣ съ хубави и въ хармония на околната природа огради; да построятъ на повече отъ 50 м. отъ рѣкитѣ и изворитѣ клозети и специални ями за нечистотитѣ и сметъта; да изготвятъ правилници за вътрешния редъ и за дежурствата въ хижитѣ, като използватъ последнитѣ само въ духа на тѣхното предназначение; да отопляватъ помѣденията по начинъ, който не представлява опасностъ за опожаряване на зградитѣ и близкитѣ естествени и изкуствени насаждения и затревени площи; да поддържатъ редъ и чистота въ двороветѣ и зградитѣ и да не позволяватъ хазартни игри.

IV. Управление на парка.

§ 6. Върховното управление на Народния парк "Витоша" и включенитѣ въ него браница принадлежи на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти - Отдѣление за горитѣ, лова и рибарството.

§ 7. Управлението и охраната на Народния парк "Витоша" е повѣрено на управителъ - лесовѣдъ съ висше образование. На сжщиятъ се дава нуждия помощенъ персоналъ: лесничей, пом. лесничей, землемѣри, надзиратели, горски казачи и др.

§ 8. Управителътъ на парка има седалище и канцелария ^{отъ 1.V-1.XI.с} презъ лѣтото въ горския домъ Боерица, а ^{осмислено съ време} презъ ~~зимата~~ - въ София.

§ 9. Използуването на падналата, повредената и сухата дървесна маса въ насажденията на парка, намиращи се вънъ отъ браницата, става съгласно удобренъ планъ и за нуждитѣ на управлението на парка, а излишъкътъ се продава по начинитѣ, предвидени въ Закона за горитѣ. Ония хижы, които не могатъ да се снабдятъ съ вжглища, поради липса на пътища, могатъ да закупуватъ по тарифни цени частъ отъ излишнитѣ дърва за горене.

§ 10. Срѣдствата по издръжката на персонала и всички други разходи по управлението на парка се предвиждатъ въ бюджета на Министерството на земедѣлието и държавнитѣ имоти - Отдѣление за горитѣ, лова и рибарството.

Освенъ тѣзи срѣдства, отпускани на управлението на парка от държавата, такива могатъ да бждатъ давани, било въ натура или въ пари, още и отъ Софийската голѣма столична община, отъ временната трудова повинность, отъ организациитѣ, членуващи въ Съюза за защита на родната природа, отъ частни лица и др.

V. Наказателни разпореджания.

§ 11. Нарушителитѣ на постановленията по чл.чл. 3,4 и 5 отъ Закона за защита на родната природа се наказватъ по законитѣ за горитѣ,лова и рибарството. За нарушения, извършени по постановленията на Закона за защита на родната природа, се предвиждатъ глоби и обезщетения за причиненитѣ вреди също като за нарушения въ строго охранителни периметри и забранени за ловъ и риболовъ мѣста.

Всички останали нарушения, за които нѣма предвидени наказания въ законитѣ за горитѣ,лова и рибарството, се наказватъ съ глоба до 1000 лв., съгласно чл. 6,ал. 2 отъ Закона за защита на родната природа.

Наказанията се налагатъ въз основа на актове, съставени отъ органиитѣ на горската власть и отъ членоветѣ на Българския туристически съюзъ, по реда, предвиденъ въ законитѣ за горитѣ, лова и рибарството. Съставенитѣ актове отъ членоветѣ на Българския туристически съюзъ се изпращатъ чрезъ управленията на съответнитѣ туристически дружества на Софийския административенъ лесничей за издаване на наказателни постановления.

§ 12. Настоящиятъ правилникъ изяснява Закона за защита на родната природа, обнародванъ въ Държавенъ Вестникъ, бр. 59 отъ 16.III.1936 год.,допълва правилника за прилагане Закона за защита на родната природа,обнародванъ въ Д.В.,бр. 142 отъ 5.VI.1937 г.и влиза въ сила следъ утвърждаването му съ указъ и обнародването му въ Държавния вестникъ.